

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea /Departamentul	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie Modernă, Arhivistică și Etnologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie și studii culturale
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/Calificarea	Istoria și socio-antropologia epocii moderne

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria atitudinilor în fața morții (HMR 1340)						
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Toader Nicoară						
2.3. Titularul activităților de seminar sau laborator							
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare ¹	E	2.7. Regimul disciplinei ²	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	2	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	0
Distribuția fondului de timp					Ore
ore convenționale 6 credite * 25 ore = 150					
Timp didactic					28
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Analize, comentarii, opinii referitoare la suportul de curs sau la prezentările colegilor					40
Pregătire temă individuală					30
Tutoriat și consultații					2
Sintetizare și recapitulare finală în vederea examinării					8
Examinări					2

¹ Tipul de evaluare: E – examen, VP – verificare pe parcurs, C - colocviu

² Regimul disciplinei: **OB** - obligatorie, **OP** - opțională, **F**- facultativă

Alte activități:	-
3.7. Total ore studiu individual	122
3.8. Total ore pe semestru	150
3.9. Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Competențe profesionale: 3 credite</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe de a realiza cercetări în domeniul istoriei, sociologiei și antropologiei - abilități în realizarea cercetărilor de teren și în arhive
Competențe Transversale	<p>Competențe transversale: 3 credite</p> <ul style="list-style-type: none"> - abilitatea de a cerceta, analiza și interpreta teme umaniste; - abilitatea de a-și planifica dezvoltarea carierei profesionale (doctorat, proiecte postdoctorale, de cercetare și relații publice etc.); - abilitatea de a deveni formator pentru formarea inițială (profesor în învățământul preuniversitar și în cel superior); - abilitatea de a comunica.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Cursul are ca obiectiv general introducerea studenților masteranzi în subdomeniul antropologiei istorice constituit de istoria atitudinilor în fața morții, unul dintre șantierul istoriografiei contemporane care continuă de decenii bune să suscite interes și să producă cercetări valoroase.
7.2. Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea cu și aprofundarea de către studenții masteranzi a problematicii specifice thanatologiei istorice – unul din câmpurile de mare succes din antropologia istorică contemporană - Familiarizarea cu bibliografia specifică domeniului - Analiza critică a surselor istoriei atitudinilor în fața morții - Elaborarea unor studii și articole sintetice, pe baza bibliografiei și tematicilor aferente temei.

8. Conținuturi

Curs	Metode didactice
1. Moartea ca obiect al investigației istorice	Prelegerea, discuția euristică
2. Sursele istoriei atitudinilor în fața morții	Prelegerea, discuția euristică
3. Testamentul – document complex și revelator	Prelegerea, discuția euristică

4. Sensul biologic al morții	Prelegerea, discuția euristică
5. Experiența umană a morții	Prelegerea, discuția euristică
6. Moartea în dezbaterile filosofilor	Prelegerea, discuția euristică
7. Moartea în culturile tradiționale	Prelegerea, discuția euristică
8. Creștinismul, moartea și eternitatea	Prelegerea, discuția euristică
9. Oamenii și moartea în Evul Mediu și timpurile moderne	Prelegerea, discuția euristică
10. Moartea și imaginarul lumii de dincolo	Prelegerea, discuția euristică
11. Secolul al XIX-lea și moartea romantică	Prelegerea, discuția euristică
12. Revenirea tragicului în civilizația modernă și contemporană	Prelegerea, discuția euristică
13. Cultul morților în epoca modernă și contemporană	Prelegerea, discuția euristică
14. Moartea post-modernă	Prelegerea, discuția euristică

Bibliografie

1. Toader Nicoară, **9 teme de antropologie istorică, Cluj-Napoca: Editura Accent, edițiile 2013, 2016 (Antropologia istorică, Religiozitatea, Reprezentarea Imaginar tradițional și imaginar religios, Moartea) (Suport de curs), cota BCU LEGAL201605655 ed. 2013.**
2. Philippe Ariès, *Omul în fața morții*, I-II, București, Meridiane, 1996.
3. Ernest Bernea, *Moartea și înmormântarea în Gorjul de nord*, București, Cartea Românească, 1998.
4. Marie Capdecombe, *Viața morților. Despre fantomele de ieri și de azi*, Iași, Polirom, 2003.
5. Pierre Chaunu, *La Mort à Paris, XVIe, XVIIe, XVIIIe siècles*, Paris, 1974.
6. Cristina Dobre-Bogdan, *Imago mortis în cultura români veche (sec. XVII-XIX)*, București, Edit. Universității 2002.
7. Mario Germinario, *Pedeapsa cu moartea*, Cluj-Napoca, Ed. Studia, 1998.
8. Grigore cel Mare, *Dialoguri despre moarte*, Timișoara, Ed. Amarcord 1998.
9. Ion Ghinoiu, *Lumea de aici, lumea de dincolo*, București, Fundația Culturală Română, 1999.
10. Vladimir Jankelevics, *Tratat despre moarte*, Timișoara, Ed. Amarcord, 2000.
11. Jacques Le Goff, *Nașterea Purgatoriului*, Ed. Meridiane, București, 1994.
12. T. Nicoară, „Oamenii și moartea în societatea românească”, în *Caiete de Antropologie Istorică*, anul III, nr. 1-2 (5-6), ianuarie-decembrie, 2004, pp.7-10.
13. T. Nicoară, „Istoricul și moartea – un itinerar”, în *Caiete de Antropologie Istorică*, anul III, nr. 1-2 (5-6), ianuarie-decembrie, 2004, pp.11-24.
14. Irina Petraș, *Știința morții*, I-II, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este elaborat pornind de la cerințele actuale ale mediului științific și ale didacticii universitare, are la bază literatura de referință recentă atât din România cât și din mediul internațional, face trimitere la una dintre principalele teme de studiu ale antropologiei istorice contemporane, o temă de interes atât în mediul academic cât și prin implicațiile sale sociale, în condițiile metamorfozelor începutului de secol XXI, a prelungirii duratei medii de viață, a medicalizării tot mai puternice a vieții, bolii și morții și, nu în ultimul rând, a căutării tot mai intense a soluțiilor care să ducă la amânarea sau chiar evitarea fenomenului natural al morții.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Examen	Examen	scris	60%
Curs + Seminar	Referat	scris	40%
10.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Media ponderată a tuturor notelor trebuie sa fie minim 5.			

Data completării: 2024.9.12 Semnătura titularului de curs: Prof. Dr. Toader Nicoară

Data avizării în catedră: 2024.9.18 Semnătura Șefului de catedră/departament Prof. Dr. Sorin Mitu